

CHRISTUS, ALTIJD BIJ ONS

‘Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde en tot in eeuwigheid’.
Hebr.13:8

Gemeente van Christus,

Om deze tekst te verstaan in zijn context moeten we eerst een aanloop nemen.

De brief aan de Hebreëen – aan wie is die ooit gestuurd?

Dat weten we niet.

De schrijver valt met de deur in huis.

Hij begint meteen met zijn betoog.

Hij noemt geen plaats, geen tijd, geen namen van degenen aan wie hij schrijft... niets.

Ook zijn eigen naam niet. De auteur is onbekend.

Vroeger dacht men aan Paulus.

Maar die schreef een totaal andere stijl.

Die begon vaak midden in een zin al aan een volgende...

Deze brief echter is in feilloos Grieks geschreven. |

Een anonieme brief dus.

Normaal gooi je die meteen weg... In dit geval toch niet doen.

De inhoud is vol en rijk.

Later noemt men de brief *‘Hebreëen’*.

Dat is een ander woord voor *Joden*.

Dus: brief aan een gemeente van voornamelijk Joodse christenen ‘ergens’.

Hoe dan ook: je moet uit de brief zelf opmaken over wie het gaat.

Nu, dan proef je wel dat het gaat om mensen die *gedemotiveerd* waren. Ontmoedigd.

U zult dat wel begrijpen, gemeente.

Dat bent u ook weleens, ontmoedigd, toch?

De druk van het leven met z'n tegenslagen kan zo zwaar zijn, dat alle moed je ontzinkt en je vertwijfeld raakt.

Daar kunnen ook wij ervaring van hebben... Misschien vandaag wel...

Zo ook veel van die Hebreëën.

Ze hadden het moeilijk met hun geloof en hun positie.

Er is sprake van verdrukking. Die valt nooit mee...

Onze broeders en zuster in Noord Korea of Eritrea moeten vandaag de dag ook lijden om hun geloof.

Mogelijk waren er martelaars onder hen. Dat is heel erg...

En daardoor kregen de Hebreëën de neiging om terug te vallen.

Terug uit het geloof in messias Jezus naar de oude joodse tradities.

Retour naar de vroegere stereotype regels en wetten.

Los van Jezus de Christus dus.

De schrijver van deze brief is dat te weten gekomen.

Hij spoort ze in de brief aan om vooral niet terug te vallen in wat hij noemt '*vreemde leringen*'.

Laat je daardoor niet meeslepen, mensen, schrijft hij.

Val niet terug. Dat is desastreus, lezers van mijn brief.

Je krijgt geen tweede kans!

Val liever terug op de Here Jezus Christus.

Maar dan moet je wel weten wat je aan Hem hebt!

En dat nog eens uit te leggen pakt hij dan grondig aan.

Want de brief is een indrukwekkende tekening van Jezus de messias.

Hij maakt heel duidelijk wie Christus was en is.

Het belangrijkste trefwoord is dan: *hogepriester*.

Deze hogepriester Jezus liet zichzelf offeren als een *lam* aan het kruis.

Op dat ene moment heeft Hij voor eeuwig zijn volk geheiligd.

En na dit offer is Hij omhoog gegaan, naar de Vader.

De hemelen doorgedaan, naar de troon van God.
Daar zetelt Hij nu. Als Koning, de verhoogde Christus.
Van daaruit leidt Hij zijn gemeente, zijn volk.
Hij helpt ze, redt ze, staat ze bij, zegent ze.
En allen die geloven staan in een lange rij voorgangers.
Pelgrims die hun zijn voorgedaan. Van Abel en Abraham af.
Hebreeën noemt ze in het beroemde hoofdstuk 11:
'Door het geloof heeft Henoch, Mozes, heeft Jakob, en Rachab, en
Gideon, en Barak, en Simson, en Jefta...'
Zij vormen samen een wolk van getuigen!
Hebreeën, neem je plaats in in deze rij van geloofsgetuigen.
Daar mogen jullie bij horen.
In die lange traditie van gelovigen.
Zo krijgen deze gemeenten van de Hebreeën een ruime plek in het
Godsvolk van alle tijden.
En vervolgens, in het laatste hoofdstuk van de brief, spoort de
schrijver hen aan tot een bij Christus passend ethisch gedrag.
Levenswandel, die past bij christenen.
En dan volgt er ook: *Gedenk uw voorgangers*, leiders, die u het Woord
van God hebben gesproken, let op hun einde en volg hun geloof na.
Ja, zij die de gemeenten voorgaan, ze zijn gekomen en gegaan.
De generaties volgen elkaar op. Ook hier.
Wat is er van blijven hangen?
Van hun Woord, hun preken, hun pastoraat, hun voorbeeld?
Ze hebben hun plaats gehad, hebben de gemeente gebouwd – en nu?
Ze zijn er niet meer.
Onwillekeurig zet ik die vraag van toen in de tijd van nu.
Velen hebben vóór ons in deze gemeente getuigd van Christus.
Persoonlijk heb ik heel wat voorgangers gekend en gehoord.

En hun geschriften gelezen en eruit geleerd.

Ze zijn niet meer op aarde.

Ook voorlopers in het geloof zoals je ouders, collega's, vrienden.

Hun namen zijn onder de mensen vervaagd of vergeten.

Wat is er van hun werk over?

De schrik slaat je om het hart wanneer je om je heen ziet hoe de kerk krimpt, het geloof afneemt, de maatschappij ontkerkelijk, christenen onder druk komen te staan.

Enorme veranderingen sinds vijftig jaar geleden, toen ik begon als jonge, enthousiaste dominee in de kerk.

Soms raak je gedemotiveerd.... zo velen haken af.

Soms openlijk, maar vaak zomaar stil, lekten ze uit de gemeente weg... ooit zaten zij hier, nu nooit meer.

Ik heb daar veel pijn van. Verdriet. Zorg. U ook?

Hoe toch verder? De vraag van toen is actueel voor nu.

En dan ineens, als een tussenwerpsel, een onverwachte volzin.

Een 'maar'. Een tegenbeweging in de tekst, in één zin:

'Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde en tot in eeuwigheid'.

Wat er ook verandert, wie er ook wegvalt, wat er ook gebeurt:

Christus, ja, die hogepriester in de troon van God, die alles voor ons deed en doet, die blijft onveranderd aanwezig.

Onze catechismus zegt het zo: Christus is wel met zijn lichaam ten hemel gevaren, maar naar zijn godheid, genade, majesteit en Geest wijkt Hij nimmermeer van ons.

Bij deze bemoediging wil ik met u stilstaan vanmorgen.

Met een terugblik op gisteren, een bezinning op heden en een perspectief voor straks.

Gisteren.

Voor die Hebreeuwse christenen was dat kort geleden, de tijd van hun bekering, de tijd vlak na het lijden en de opstanding van Jezus.

Ik ga dat 'gisteren' wat breder trekken, gemeente.

Ieder mens heeft zijn 'gisteren'.

Een pasgeboren baby van twee dagen heeft al één gisteren van één dag en een oud geworden senior als uw voorganger van nu heeft een gisteren van meer dan 75 jaren.

Je kunt gisteren verheerlijken.

Toen ik net dominee was werden de Beatles populair en kwam de popmuziek op. Eén van hun bekendste hits was

'Yesterday' : 'Yesterday, all my troubles seemed so far away... 'Oh, I believe in yesterday'. ('Gisteren, al mijn problemen leken zover weg. O, ik geloof in gisteren.')

Zoiets als: vroeger – was alles beter dan tegenwoordig....

Zo ook kun je de kerk van vijftig jaar geleden verheerlijken.

Toen, ja, toen kwamen we de oorlogsjaren steeds meer te boven.

Alles was in wederopbouw. Ook de kerk.

In de 60-er jaren stond zij in het centrum van de samenleving met haar pastoraat en apostolaat, diaconaat, werelddiaconaat en zending.

En dan de oecumene, het eerste elan van Samen op Weg.

Vanuit de gereformeerde gezindte stichtten we in 1972 de academie

De Vijverberg in Ede. Opbouw overal.

Er werden honderden kerken gebouwd.

Ik mocht er aan meedoen aan kerkrestauratie in Noordeloos en aan kerkbouw in Wezep, de twee gemeenten die ik mocht dienen.

Meedoen aan gemeenteopbouw, christelijk hoger onderwijs, kerkbegeleiding, diaconaat, in brede kerkverbanden.

Maar er was ook een keerzijde. De halve eeuw was vol ellende , armoede, koude oorlog, rampen, zonden, criminaliteit, discriminatie, zelfs genocide.

En de kerk? De kerkverlating zette in en greep overal om zich heen.

En niemand kan zeggen: mijn eigen, persoonlijke 'gisteren' was vlekkeloos. Ook deze voorganger niet.

O wat een tekorten, falen, misstappen... ook kerkelijk en pastoraal...

En heel persoonlijk, in je eigen leven.

Wat doen we allemaal samen God een verdriet...

Maar dan toch zegt Hebreëën hier: in dat *gisteren* was die Ene er.

Christus. Jezus was er, de verhoogde Heiland.

Hij was voor ons beschikbaar, altijd. We konden op Hem aan, altijd.

We mochten al die jaren van 'gisteren' ademen in zijn Woord, bouwen op zijn beloften, leven van zijn verzoening, één zijn met Hem aan het avondmaal, telkens weer.

Hij was dichtbij ons in ons gebed, ons gezin, in onze preken op honderden kansels, in groepen waar we samen zochten naar zin en betekenis.

Niet te vergeten samen met de gemeente in de liturgie, in psalmen, gezangen, kerkliederen.

Christus was er, in mooie en zorgelijke dagen, altijd.

Dat is de boodschap van de Hebreëënbrief.

Christus , de enige Hoop van zijn gemeente.

Gisteren en... vandaag.

Want nu gaat het over vandaag, het heden.

Hoe kijken wij tegen het heden aan?

Het vooruitgangsgeloof lijkt voorbij.

Tallose zorgen kwelen de mens van nu, althans, als je de wereld om je heen bekijkt.

Milieuvervuiling, economische crisis, armoede, oorlogen, rampen, criminaliteit, moslimextremisme.

En de kerken? Ik hoor het zeggen, telkens weer: 'Onze kerk is *niet meer vol*' .

[Tussen haakjes: in India zeggen de christenen: 'Onze kerk is *nog niet vol*' ...]

'*En toch...preken!*', zo schreef prof. H. Jonker eens als titel boven een boek voor dominees en ik acht het een groot voorrecht dat nog steeds te mogen doen.

Een jonge dominee schreef zo getroffen te zijn door de neergang van de kerk dat hij die als een oordeel Gods beschouwt.

Hier staat echter een kolossale bemoediging!

"Jezus Christus is heden dezelfde".

In die uitspraak zit iets majesteitelijks: Jezus de messias, Hij is het.

Hij is niet onderworpen aan interne structuurwisselingen.

Hij is Heer van de tijd.

In Hem is geen 'nog niet' en geen 'niet meer'.

De verhoogde Heer zet zich volcontinu voor ons in.

In Hem komt God opnieuw naar voren als voor Israël in de woestijn:

'Ik ben die ik ben'.

Ik ben er voor u!

Daarmee steekt de schrijver zijn lezers en ons een hart onder de riem.

Christus is er, present, altijd; en wel: voor u, voor jou!

Tegelijk zit er de uitnodiging, de roeping, in om Hem je hart te geven.

Te gehoorzamen. Te volgen. Te volgen deze Christus.

Ook wij worden geroepen. Bv. met de psalmregel: *"Heden, indien gij zijn stem hoort, zo verhardt uw harten niet".*

Elke kerkdienst wordt ingeluid door het luiden van de klok.

Dat klokgelui nodigt. Dat roept u en mij: kom en geloof!

Toen er een nieuwe luidklok werd gereedgemaakt voor de Vredeskerk in Wezep, werd ik uitgenodigd er een opschrift voor aan te leveren , om aan te brengen op de klok.

Ik werd geïnspireerd tot dit kleine gedichtje:

*“Ik deel u mede: God spreekt van vrede
luid klinkt mijn bede: kom tot Hem heden.”*

Heden, d.w.z.: laat de tijd die je krijgt niet voorbij gaan zonder te kiezen voor Christus en in Hem voor God. Dat mag en dat kan!

Dan gaat er ook een toekomst voor je open.

Toekomst?

En je denkt aan de voortekenen. Die zijn niet al te best.

De wereld wordt vuiler.

Kunnen de miljarden mensen straks nog allemaal gevoed worden?

Wordt de wereld niet harder in plaats van zachter?

En weer vraag ik: en de Kerk?

Zal die er over 50 jaar nog wel zijn in dit land?

Zal het christelijk geloof dan totaal vervluchtigd zijn?

Waar gaan we met z'n allen naar toe? Of is dood dood, weg weg?

Van de vroeger bekende theologieprofessor G. van der Leeuw wordt verteld, dat hij eens in Groningen een kop koffie zat te drinken op een terrasje, toen een dame, naast hem aan een tafeltje, haar krant opvouwde. Blijkbaar was het allemaal slecht nieuws, wat ze gelezen had, want ze zei, met een zucht: 'Waar gaat het met de wereld heen?'.

Waarop de professor zei: 'Mevrouw, wie heeft u verteld *dat het ergens heen gaat?*'.

Dat was in de roos. De wereld en de tijd gaan ergens héén.

We leven niet in een cirkelgang van een steeds weerkerend bestaan.

Nee, we leven op een *lijn*, die doorgaat.

Naar een toekomst, die vóór ons ligt.

En dat weten we... uit de Bijbel.

Hier staat dat onze Here Jezus Christus Dezelfde blijft *'tot in eeuwigheid'*.

Dat geeft opnieuw moed.

Van de toekomst weten we niets.

Maar het geloof mag dit zeker weten: Jezus Christus zal er zijn. Altijd.

Ook morgen. *'Ik ben met u alle dagen'*, zei Jezus.

Alle dagen.

Ook die dag van tegenslag. Ook die dag van moedeloosheid. Ook die dag dat je je ziek voelt of alleen. Ook die dag dat je geloof wankelt.

Zelfs die dag, dat je einde komt op aarde.

Hij zal er zijn. Dezelfde van vroeger, dezelfde van vandaag.

Met zijn hart vol liefde, vergeving, troost. Voor ons.

Met die adventsbelofte kunnen we door. Wat er ook gebeurt.

Er staat hier: *Dezelfde tot in eeuwigheid.*

Advent richt zich op de terugkomst van Christus, wanneer de geschiedenis en de tijd voldragen zijn en het nieuwe rijk ingaat.

Jezus' hoofdboodschap was: *het koninkrijk der hemelen komt.*

Het rijk van God. Daar gaat het heen.

En om dat aan te duiden, iets te zeggen over wat onzegbaar is, geeft de Schrift tal van beelden, metaforen: een versierde bruid, een stad, het nieuwe Jeruzalem, poorten van parels en straten van goud, eeuwige vrede tussen mens en dieren, eeuwige rust, een zee van glas, de troon van God, een ontelbare schare.... ga maar door.

In een legende kwam er eens een monnik eventjes terug in zijn

klooster uit de hemel en zijn broeders op aarde vroegen hem: 'En?

Hoe is het daar? Net als hier of anders?' Zijn antwoord was: *'Totaliter aliter'*- volkomen anders.

Maar de apostel Paulus vat alles samen tot de *kern*: Jezus Christus is daar. 'Ik verlang er naar bij Christus te zijn, dat is verreweg het beste.' Dat is het hart van de heerlijkheid: God zelf te kennen in Jezus Christus.

Daar gaat het heen.

Wanneer? Dat weet alleen onze Vader.

Ik citeer tenslotte een vers, dat het zo zingt:

Van die dag kan niemand weten,
maar het woord drijft aan tot spoed,
zouden wij niet haastig eten,
gaandeweg Hem tegemoet,
Jezus Christus, gist'ren, heden,
komt voor eens en komt voorgoed!

Amen.

